

Dr hab. Bogusława Lachowska, prof. KUL
Instytut Psychologii
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Al. Raclawickie 14
20-950 Lublin

Lublin, 22 listopad 2021 r.

Recenzja osiągnięć naukowych Doktor Magdaleny Chęć

wykonana w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia,

na podstawie art. Art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dziennik Ustaw z 2020 r. poz. 85 z późniejszymi zmianami)

1. Podstawa wykonania recenzji

Recenzję wykonano na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Habilitantkę. Dokumentacja ta obejmuje:

1. wniosek z dnia 9. 04. 2021 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia, w którym - jako podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego – wskazano 1 monografię naukową pt.: „Zachowania ryzykowne i problemowe młodzieży. Uwarunkowania psychospołeczne i rola aktywności wolnoczasowej”, wydaną przez wydawnictwo Difin SA, Warszawa (2020), które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust.2 pkt 2 literka a
2. kopię dokumentu potwierdzającego uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii (zgodnie z art. 219 ust.1)
3. autoreferat
4. kopie dokumentów potwierdzających pozostałe osiągnięcia naukowe: publikacje, granty badawcze, odbyty staż naukowy w zagranicznej uczelni.

Stwierdzam, iż przedłożona mi dokumentacja jest kompletna i wystarczająca do opracowania recenzji zgodnie z przytoczoną uprzednio ustawą .

2. Sylwetka zawodowa Habilitantki

Pani Doktor aktualnie pracuje w Uniwersytecie Szczecińskim, w Instytucie Psychologii (od 1. 10. 2011 r. na stanowisku asystenta, zaś od 1. 10. 2012 r. na stanowisku adiunkta).

Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii uzyskała w 2010 roku Uchwałą Rady Instytutu Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Style funkcjonowania społeczno-emocjonalnego młodzieży identyfikującej się z subkulturą Emo”, której promotorem była Profesor dr hab. Teresa Rostowska. Tytuł zawodowy magistra psychologii uzyskała w tejże uczelni w 2001 roku. Ukończyła ponadto (w 2004 r.) podyplomowe studia w zakresie pedagogiki. W 2013 roku nadano jej stopień zawodowy nauczyciela dyplomowanego. Aktywność dydaktyczno-naukową łączy z praktyką psychologiczną – ukończyła wiele kursów i szkoleń specjalistycznych z zakresu terapii i poradnictwa. Od 2020 roku uczestniczy w 4-letnim szkoleniu specjalizacyjnym w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży (projekt POWER) w nurcie poznawczo-behawioralnym (w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego). Aktualnie pracę na uczelni łączy z pracą jako psycholog w poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz jako psycholog–terapeuta poznawczo-behawioralny dzieci i młodzieży w Centrum Medycznym. Posiada ponadto bogate doświadczenia pracy jako psycholog-praktyk w wielu innych ośrodkach (zdobyte w latach 2002-2013). Jej doświadczenie zawodowe obejmuje także aktywność dydaktyczną – w ośrodkach innych niż Uniwersytet Szczeciński (w liceum i szkołach wyższych). Aktywność zawodowa Habilitantki – zarówno ta praktyczna, jak i naukowo-dydaktyczna, związana jest z psychologią i skupiona jest w znacznym stopniu wokół psychologii klinicznej, w tym psychologii klinicznej dzieci i młodzieży.

3. Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego jako podstawa ubiegania się o stopień doktora habilitowanego

Doktor Magdaleny Chęć ubiega się o stopień doktora habilitowanego na podstawie monografii zatytułowanej „Zachowania ryzykowne i problemowe młodzieży. Uwarunkowania psychospołeczne i rola aktywności wolnoczasowej” wydanej w wydawnictwie Difin SA, Warszawa 2020 (stron 610 wraz załącznikami). Autorka podejmuje niezwykle ważne zagadnienie zachowań ryzykownych i problemowych adolescentów w kontekście związków tych zachowań z czynnikami temperamentalnymi, rodzinnymi i czynnikami dotyczącymi środowiska szkolnego (a konkretnie: postrzeganej relacji z rówieśnikami w szkole. Ważnym przedmiotem zainteresowania Autorki jest rola aktywności wolnoczasowej w powyższych zależnościach – przy czym uwagę koncentruje na roli mediującej tej aktywności. Główny cel zrealizowanego projektu Habilitantka formułuje następująco: „głównym celem badawczym jest określenie roli zajęć dodatkowych i dowolnych w związkach czynników rodzinnych, rówieśniczych i temperamentalnych z zachowaniami problemowymi i ryzykownymi młodzieży w okresie dorastania” (s. 209). Oprócz celu głównego Habilitantka sformułowała szereg celów szczegółowych. W opracowaniu zamieszczono także szereg pytań badawczych (w sumie osiem) i szereg hipotez, stanowiących przewidywaną odpowiedź na pytania badawcze (w sumie 26 hipotez szczegółowych, będących uszczegółowieniem ośmiu hipotez ogólnych). Główny problem badawczy, rozwiązania którego podejmuje się Habilitantka, został przedstawiony w formie następującego pytania badawczego: „P8: Czy zajęcia dodatkowe i dowolne pełnią

pośredniczącą funkcję w zależnościach między czynnikami rodzinnymi, rówieśniczymi i biologicznymi a zachowaniami problemowymi i ryzykownymi młodzieży w okresie dorastania? Jeśli tak, to w jaki sposób?” – co jest zgodne z treścią celu wskazanego jako główny. Pytania badawcze i hipotezy zamieszczono w paragrafie 4.2 (s. 211-218) – Habilitantka wskazuje, iż uzasadnienie hipotez stanowią rozważania zamieszczone we wcześniejszych częściach opracowania. Problematyka, którą Habilitantka podejmuje jest niezwykle szeroka i wymaga bardzo dobrej orientacji w wielu zagadnieniach. Habilitantka podołała temu zadaniu w wysokim stopniu. Wprowadzenie teoretyczne spełnia swoją funkcję: bardzo dobrze wprowadza w problematykę pracy, zawiera wyczerpujący opis zmiennych uwzględnionych w badaniu. Część teoretyczna pozwala na wyprowadzenie hipotez badawczych – Habilitantka ukazuje przesłanki teoretyczne i empiryczne dla ich postawienia (choć nie zamieszcza ich w bezpośrednim sąsiedztwie hipotez). Autorka ze swobodą operuje wiedzą w podejmowanych obszarach zagadnień. Dokonała wręcz gigantycznego przeglądu literatury przedmiotu i w syntetyczny sposób referuje aktualny stan wiedzy w interesującym ją obszarze zagadnień (spis literatury zajmuje 61 stron). Dobre ugruntowanie teoretyczne stanowi zatem ważny walor opracowania. Habilitantka wykazała się znajomością wielu koncepcji teoretycznych, trafnie posiłkując się nimi w swoich rozważaniach. Ze względu na ich wielość, nie sposób przytoczyć je wszystkie w tym miejscu. Jako przykład można podać bioekologiczną teorię rozwoju człowieka Urie Bronfenbrennera, która dostarcza bardzo dobrego uzasadnienia dla dokonanego wyboru środowisk istotnych dla rozwoju adolescenta. Za szczególnie ważne i cenne uznaję przyjęcie w odniesieniu do adolescencji perspektywy teoretycznej związanej z teorią pozytywnego rozwoju (Lerner i współpracownicy), co pozwala traktować okres dorastania nie jedynie jako źródło problemów i trudności, ale także jako źródło zasobów. Ważnym walorem opracowania jest przedstawienie własnego modelu koncepcyjnego zależności między zmiennymi (s. 210-211), opracowanego na bazie znaczących koncepcji teoretycznych, wyjaśniających funkcjonowanie adolescentów.

Za szczególnie cenne uważam zajęcie się zagadnieniem czasu wolnego adolescentów. Czas wolny może pełnić w życiu młodych ludzi ogromną rolę: zarówno pozytywną, jak i negatywną. Poznanie czynników wyjaśniających podejmowanie przez adolescentów określonej aktywności w czasie wolnym i zbadanie znaczenia tej aktywności dla rozwoju adolescentów ma ogromne znaczenie teoretyczne i praktyczne. Podjęcie tego zagadnienia uważam za tym ważniejsze, iż na gruncie polskim wiedza w tym zakresie jest zdecydowanie niewystarczająca. Przedłożone mi do oceny opracowanie stanowi zatem istotny wkład w rozwój wiedzy na temat tego zagadnienia w ramach dyscypliny psychologia. Habilitantka ukazując wagę badań aktywności wolnoczasowej adolescentów podaje, iż badanie adolescentów w Polsce byłoby uzasadnione także ze względu na różnice kulturowe (s. 197). Kwestia różnic kulturowych nie została w tym opracowaniu rozwinięta (czego - w kontekście rozwiązywanego problemu badawczego – nie uznaję jednakże za brak), ale dostrzeżenie przez Habilitantkę tej perspektywy teoretycznej uznaję za cenne.

W celu rozwiązania przyjętego problemu badawczego Habilitantka przeprowadziła badanie grupy 934 uczniów, przy czym w analizach (głównie ze względu na braki w danych)

uwzględniono wyniki 825 uczniów. Podano, iż dobór uczestników do projektu był celowo-losowy: celowy przy wyborze gimnazjów, zaś losowy przy wyborze klas i poszczególnych uczniów (s. 232). Taki dobór uczestników do projektu zwiększa możliwości generalizowania wyników i znacznie podnosi ich wartość. Jednakże chodziło chyba jedynie o szkoły szczecińskie? – co oczywiście ogranicza możliwość wypowiedzania się w ramach podsumowania o „polskich adolescentach” (np. s. 488). Podkreślam, iż badanie przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi standardami etycznymi – zwłaszcza chodzi mi o uzyskanie wszystkich wymaganych zgód, w tym także badanych uczniów i ich opiekunów. Badanie miało charakter grupowy.

Uczestnikami badania byli uczniowie klas I-III gimnazjów, badanie przeprowadzono w latach 2016-2018. W części teoretycznej opracowania okres życia, w jakim znajdowali się badani, określany jest przez Autorkę (za psychologią rozwojową) okresem adolescencji. W opracowaniu używane są ponadto określenia: okres dorastania i młodość, które traktowane są jako określenia zamiennie. Biorąc pod uwagę wielość istniejących w literaturze propozycji periodyzacji rozwoju człowieka i przypisywanych im przedziałów wiekowych, stosowanie kilku nazw może rodzić w czytelniku pewną niejasność – czy ciągle chodzi o ten sam okres życia, czy o różne okresy. Intencja Autorki jest dla mnie w pełni zrozumiała – zapewne chodziło o uniknięcie wielokrotnego powtarzania tego samego terminu – jednakże warto byłoby wyraźnie zasygnalizowanie w tekście, iż terminy te stosowane są zamiennie.

Zgromadzone dane poddano wnikliwej analizie statystycznej, korzystając także z analiz wielozmiennych. Przed przystąpieniem do analiz dane poddano ocenie (braki danych na podstawie analiz uznano za losowe; wskazano procedurę za pomocą której uzupełniono braki danych przed obliczeniem wskaźników mierzonych zmiennych). W analizie danych wykorzystano metody zaawansowane: confirmacyjna analiza czynnikowa (s. 220), wielokrotna i wielomianowa regresja logistyczna, wielokrotna regresja liniowa, analiza mediacyjna w regresji (zgodnie z klasycznym podejściem Barona i Kenney’ego, z wykorzystaniem testu Sobela). W opracowaniu przedstawiono wyniki analiz. Nie znalazłam jednakże informacji o tym, jakie programy statystyczne wykorzystano. Walorem przeprowadzonych analiz regresji jest uwzględnienie zmiennych kontrolnych: płeć (domyślam się, iż chodzi o płeć ucznia), wiek (domyślam się, iż chodzi o wiek ucznia), wykształcenie rodziców, występowanie śmierci w rodzinie, struktura rodziny, średnia ocen (s. 243). W mojej ocenie zrealizowany projekt badawczy pozwolił na rozwiązanie przyjętego głównego problemu badawczego. Zgodnie z jednym z celów szczegółowych „w badaniach zweryfikowana zostaje dwukierunkowa zależność między ujawnianymi zachowaniami problemowymi a ryzykownymi” (s. 200) i - w oparciu o przeprowadzone analizy – wnioskuje się o dwukierunkowym wpływie tych zmiennych (np. s. 265). W mojej ocenie, analizowanie zależności między tymi zmiennymi byłoby bardzo ciekawe, jednakże nie jest konieczne do realizacji głównego celu projektu i wykracza poza problematykę wskazaną w głównym, zasadniczym problemie badawczym (s. P8, s. 214). Badając zależności między predyktorami a zmiennymi wyjaśnianymi, Habilitantka przyjmuje podejście skoncentrowane na zmiennych (versus podejście skoncentrowane na osobie). W efekcie przeprowadza wiele analiz regresji, odrębnie dla każdej zmiennej wyjaśnianej (np. kontakt z alkoholem, kontakt z papierosami,

kontakt z dopalaczami, itd.), pomijając to, iż (na co wskazuje w opracowaniu: np. s. 139) często - np. zachowania ryzykowne - współwystępują, stanowiąc pewien styl życia. Uzyskuje w ten sposób wiele szczegółowych wyników, które pozwalają jej wnioskować o wybranych aspektach badanej rzeczywistości. Z powodzeniem radzi sobie także z ich syntezą.

Trochę zaskakuje przyjęte w hipotezach sformułowanie „efektywne funkcjonowanie rodziny” (s. 213), które nie pojawiło się ani w opisie modelu systemu rodzinnego Olsona i współpracowników, ani w opisie kwestionariuszu, stanowiącego operacjonalizację tego modelu. Domyślam się, iż Habilitantka zdecydowała się na ten zabieg, by uniknąć formułowania wielu hipotez (w modelu jest bowiem osiem wymiarów, co w pełni uzasadnia ten zabieg) - jednakże dla przejrzystości warto byłoby wyraźnie to zasignalizować.

Ważnym walorem omawianego projektu jest uwzględnienie szerokiego wachlarza predyktorów zachowań ryzykownych i problemowych: cechy temperamentu, charakterystyki rodziny, relacje z rówieśnikami, aktywność wolnoczasowa. Kolejnym walorem opracowania jest także – w mojej ocenie – możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce. Habilitantka wskazuje na takie możliwości. Pozytywnie oceniam także umiejętność krytycznego podejścia Habilitantki do własnego projektu. Zidentyfikowanie ograniczeń własnego projektu (s. 492-493) niewątpliwie stanowi przyczynek do rozwoju wiedzy w danym obszarze.

Opracowanie napisano językiem bardzo starannym. Jakiegokolwiek literówki zdarzają się niezwykle rzadko. Czuję się jednakże zobligowana do wskazania potrzeby skorygowania trzech z nich - ze względu na to, iż są szczególnie istotne: 1) na s. 20 dwukrotnie pada nazwisko „R. J. Havinghurst”, a z pewnością chodzi o Roberta Havighursta; 2) na s. 23 jako jeden z wymiarów w teorii Bronfenbrennera wymieniany jest „chromosystem”, a z pewnością chodzi o „chronosystem”; 3) w zdaniu „zajęcia wolnoczasowe mogą być kontekstem, w którym występuje równowaga między indywidualnymi a środowiskowymi zasobami” (s. 210), a chodziło chyba o równowagę między zasobami a wymaganiami? Nie mam najmniejszej wątpliwości, iż są to jedynie literówki.

Realizacja projektu pozwoliła na zidentyfikowanie predyktorów zachowań ryzykownych i problemowych u adolescentów – predyktorów temperamentalnych, rodzinnych, rówieśniczych. Stanowi to istotny wkład w rozwój wiedzy w tym obszarze. Określono ponadto czynniki wyjaśniające aktywność wolnoczasową adolescentów – czynniki temperamentalne, rodzinne i rówieśnicze. Istotnym wkładem jest uwzględnienie w analizach dwóch typów aktywności wolnoczasowej: zajęcia dowolne i dodatkowe, oraz stwierdzenie, iż w różny sposób łączą się one z różnymi czynnikami je wyjaśniającymi i mają zróżnicowane znaczenie dla wyjaśnienia zachowań ryzykownych i problemowych adolescentów. Istotnym wkładem w rozwój wiedzy w podejmowanym obszarze zagadnień jest stwierdzenie, iż jedynie następujące zajęcia: czytanie, zajęcia dowolne artystyczne, zajęcia dowolne polegające na spędzaniu czasu z bliskimi, spędzanie czasu w galerii, zajęcia dodatkowe ruchowe są mediatorami analizowanych zależności, i to wyłącznie w przypadku niektórych zależności między czynnikami temperamentalnymi i rówieśniczymi a zachowaniami

ryzykownymi i problemowymi. Stwierdzono szczególnie duże znaczenie zajęć dowolnych, znacznie mniejsze natomiast zajęć dodatkowych.

Podsumowując, w mojej ocenie, recenzowana monografia wnosi w dyscyplinie psychologia istotny wkład w rozwój wiedzy na temat czynników wyjaśniających zachowania ryzykowne i problemowe adolescentów, oraz podejmowanej przez adolescentów aktywności wolnoczasowej (jej form, poświęcanego im czasu) oraz roli tej aktywności jako mediatora zależności między czynnikami wyjaśniającymi badane zachowania a tymi zachowaniami.

4. Ocena pozostałego dorobku naukowego oraz aktywności naukowej

Habilitantka tytuł zawodowy magistra psychologii uzyskała we wrześniu 2001 roku, zaś stopień naukowy doktora - w grudniu 2010 roku. Jej pozostały dorobek naukowy obejmuje ogółem 25 prac naukowych: w tym 12 prac oryginalnych, 9 prac poglądowych, 4 rozdziały w książkach, oraz 63 wystąpienia konferencyjne (w tym 38 na krajowych i 27 – na międzynarodowych). W związku z tym, iż ta część recenzji dotyczy pozostałego dorobku naukowego, nie uwzględniam w niej monografii pt. „Zachowania ryzykowne i problemowe młodzieży. Uwarunkowania psychospołeczne i rola aktywności wolnoczasowej”, która została wskazana przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego i została omówiona w 3. części recenzji. Zdecydowana większość tego dorobku (22 prace) przypada na okres po doktoracie, czyli został on wypracowany w okresie ostatnich 10 lat. Warto tutaj także zauważyć, iż Pani Doktor jest pracownikiem naukowym dopiero od 1.10. 2011 roku. Wszystkie te okoliczności pozwalają mi ocenić ten dorobek jako satysfakcjonujący. Za wystarczające uznaję także następujące wskaźniki: sumaryczny IF wynoszący 10,816, Indeks Hirscha (w Bazie Web of Science) wynoszący 3 i liczba cytowań bez autocytowań (w Bazie Web of Science) wynosząca 26. Współczynniki te ukazują, iż Habilitantka jest dostrzegana w świecie nauki a jej publikacje spotykają się z zainteresowaniem. Habilitantka podaje, iż za publikacje uzyskała w sumie 590 pkt MNiSW (w tym 100 pkt. za monografię wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe) – analizę bibliometryczną publikacji Habilitantki przeprowadziła Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego (w przedłożonej mi dokumentacji znajduje się stosowny dokument potwierdzający ten wynik). W jej dorobku naukowym jest 9 prac w czasopismach posiadających wskaźnik Impact Factor, przy czym w trzech spośród tych publikacji jest pierwszym Autorem. Prace te to oryginalne prace kliniczne – empiryczne i eksperymentalne, które powstały w ramach współpracy z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym oraz z - innymi niż psychologiczny – Instytutami Uniwersytetu Szczecińskiego. Habilitantka wykazuje ponadto prowadzenie aktywności naukowej we współpracy z Kliniką Psychiatrii PUM, Uniwersytetem Gdańskim, Uniwersytetem Wrocławskim, Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu. Warto podkreślić, iż lektura publikacji ukazuje, iż Habilitantka posiada umiejętność stosowania różnych modeli badawczych – nie tylko korelacyjnego, ale także modelu eksperymentalnego. W 2017 roku odbyła staż naukowy w zagranicznej uczelni

(Odeski Uniwersytet Narodowy im. Ilji Miecznikowa) zaś w latach 2011-2013 odbyła staże w Department of Psychiatry and Psychotherapy na Uniwersytecie Medycznym w Wiedniu. Każdy z tych staży przyniósł publikacje naukowe będące efektem współpracy z pracownikami tych ośrodków.

Wyniki badań prezentowała na konferencjach krajowych (38, w tym - w 14 była pierwszym autorem) i zagranicznych (27, w tym - w 14 była pierwszym autorem). Były to także uznane konferencje psychologiczne, co gwarantuje, iż zgłoszenie poddane zostało rzetelnej ocenie i było w dyscyplinie psychologia (m. in.): Kongres Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Ogólnopolska Konferencja Psychologii Rozwojowej, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Psychologia w służbie rodziny”, International Society for the Study of Individual Differences, European Federation of Psychologists’ Associations, Congress of Clinical and Health Psychology on Children and Adolescents, European Congress of Psychology, Congreso Internacional Nacional de Psicología Clínica (w Hiszpanii). Habilitantka pełniła ponadto funkcje w komitetach naukowych konferencji o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim.

Od 2018 roku jest członkiem międzynarodowej rady naukowej i redakcyjnej czasopisma *Problems of modern psychology: collection of research paper*. Wykonała sześć recenzji do czasopisma anglojęzycznego wydawanego w Polsce oraz jedną dla czasopisma z IF (70 pkt) wydawanego za granicą.

Habilitantka jest członkiem kilku towarzystw naukowych: PTPsychologicznego, PTPsychiatrycznego, Polskiego Stowarzyszenia Choreoterapii oraz Association for Behavioral and Cognitive Therapies.

Jeśli chodzi o problematykę podejmowaną w ramach tej aktywności naukowej, to jest ona niezwykle bogata. Habilitantka podaje iż mieści się ona w następujących obszarach zagadnień: I) funkcjonowanie emocjonalne, poznawcze i psychospołeczne w różnych okresach życia osób z problemami psychologicznymi oraz zaburzeniami i chorobami psychicznymi – w tym 1) młodzieży i młodych dorosłych; 2) genetyczne uwarunkowania uzależnienia od alkoholu z uwzględnieniem typologii alkoholizmu oraz kliniczne implikacje nowych kryteriów jego rozpoznania; 3) psychospołeczne i poznawcze aspekty funkcjonowania osób chorych na schizofrenię; 4) obraz psychospołeczny osób chorych na SM i ich rodzin; 5) uwarunkowania problemów osób dorosłych w relacjach społecznych; II) psychospołeczne zjawiska powiązane z rozwojem technologicznym XXI wieku, w tym: 1) rola emocji w podejmowaniu decyzji; 2) pomoc psychologiczna on-line.

Habilitantka ma w dorobku kierownictwo grantu nt. „Postawy wobec pomocy psychologicznej on-line osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi”, uzyskanego w ramach konkursu NCN MINIATURA 2 (w 2018 roku) oraz wykonawstwo w latach 2011-14 w projekcie pt. „Epigenetyczne uwarunkowania uzależnienia od alkoholu według typologii alkoholizmu O.M. Lescha” (finansowanym przez MNiSW) i - od 2018 roku - w projekcie pt. „Rola stresu w ujęciu koncepcji obciążenia allostatycznego w etiologii schizofrenii” (grant Iuvenus Plus, finansowany przez MNiSW) oraz w projekcie pt. „Znaczenie mikroflory oraz przepuszczalności bariery jelita grubego w patofizjologii schizofrenii – w poszukiwaniu

uwarunkowań podprogowego stanu zapalnego i dysregulacji metabolicznej” (grant OPUS, finansowany przez NCN). Habilitantka brała ponadto udział w pracach zespołów przygotowujących 4 projekty, które zostały złożone do NCN w ramach konkursów OPUS (w latach 2014-2018). Projekty uzyskały wysokie oceny, jednakże nie zdobyły finansowania. Habilitantka wykazała się dużą aktywnością w realizowaniu kierowanych przez nią projektów, dla których zdobyła finansowanie ze środków na działalność naukową – w latach 2012- 2019 zrealizowała 4 takie projekty. Podsumowując, bardzo pozytywnie oceniam aktywność Habilitantki związaną ze zdobywaniem finansowania dla projektów badawczych oraz aktywność związaną z wykonywaniem prac w projektach kierowanych przez inne osoby i w innych ośrodkach.

Podsumowując, na podstawie przedstawionej mi dokumentacji stwierdzam, iż Habilitantka wykazuje się istotną aktywnością naukową, którą realizuje w więcej niż jednej uczelni, w tym także zagranicznej. Aktywność ta w znaczącym stopniu ulokowana jest w dyscyplinie psychologia, ma ścisły związek zwłaszcza z psychologią kliniczną.

5. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego, popularyzatorskiego oraz współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym

Dorobek dydaktyczny Habilitantki obejmuje prowadzenie wielu różnych zajęć dydaktycznych, których tematyka mieści się w dyscyplinie psychologia (seminaria autorskie oraz wynikające z programu studiów wykłady i ćwiczenia) – na Uniwersytecie, w którym jest zatrudniona (w Instytucie Psychologii i w innych instytutach) oraz na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym i w innych uczelniach, w tym na studiach podyplomowych. Prowadzi seminarium magisterskie (jest promotorem sześciu prac magisterskich, recenzentem trzydziestu) oraz pełniła funkcję promotora pomocniczego w trzech zakończonych przewodach doktorskich. Jak podaje – aktualnie jest promotorem we wszczętym przewodzie doktorskim (na PUM). Sprawowała także opiekę nad praktykami studentkim (przez 5 lat). Ponadto, sprawuje (lub sprawowała) opiekę nad kołem naukowym studentów psychologii US oraz międzyuczelnianym kołem naukowym psychologii klinicznej US i PUM . Studenci, pod jej opieką zrealizowali wiele projektów badawczych, występowali na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, organizowali konferencje i spotkania naukowe.

Na dorobek organizacyjny Habilitantki składa się bardzo aktywne członkostwo w komitetach naukowych i organizacyjnych konferencji, organizowanych głównie w regionie, z którym Pani Doktor związana jest zawodowo. Działalność organizacyjna Habilitantki obejmuje ponadto uczestnictwo w zespołach zajmujących się jakością i programami kształcenia w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Szczecińskiego (w tym także związanych z kształceniem na specjalności klinicznej) oraz organizowanie współpracy ze środowiskiem (w tym ze szczecińskimi poradniami psychologiczno-pedagogicznymi).

Jej aktywność dydaktyczna i organizacyjna jest dostrzegana i doceniana – czego wyrazem są nagroda Rektora US za osiągnięcia dydaktyczne oraz nagroda Gryfy Samorządności przyznana w 2019 r. dla Międzyuczelnianego Koła Psychologii Klinicznej „Psyche” pracującego pod opieką Habilitantki.

Habilitantka jest bardzo aktywna, jeśli chodzi o współpracę ze środowiskiem. Brała udział w wielu akcjach promujących wiedzę psychologiczną, mających na celu prewencję oraz udzielenie wsparcia psychologicznego różnym grupom społecznym (w tym także w akcjach finansowanych ze środków Unii Europejskiej), przeprowadziła wiele wykładów i szkoleń, brała udział w opracowaniu programów rozwiązywania różnych problemów społecznych. Nie sposób wymienić wszystkie formy aktywności podejmowanej przez Habilitantkę ze względu na ich różnorodność i wielość. Należy jednak podkreślić, iż w znaczącym stopniu była ona ściśle związana z psychologią.

Dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzatorski oraz współpracę Habilitantki z otoczeniem społecznym i gospodarczym oceniam bardzo wysoko.

6. Konkluzja

Zgodnie z art. 219 obowiązującej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stwierdzam, iż Pani Doktor Magdalena Chęć w pełni spełnia wszystkie kryteria określone w ust. 1, w punkcie 1, punkcie 2 (literka a) i punkcie 3. Przedłożona mi do oceny monografia stanowi istotny wkład do rozwoju dyscypliny psychologia. Wnoszę o nadanie Pani Doktor Magdalenie Chęć stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Bogumiłowa Sachowska

